

Beredskapsplan HMS					
Tittel:	Beredskapsplan HMS			Side:	1 av 3
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	22.01.20		
Godkjent av:	Erik Sommerli	Dato:	22.01.20	Publisert dato:	22.01.20

HENSIKT

Overordnet beredskapsplan for helse, miljø og sikkerhet. Ivareta menneskers helse og sikkerhet samt ytre miljø.

ANSVAR

Daglig leder.

FREKVENS

Ved hendelser som omfatter personskader, brann og /eller fare for eller faktisk forurensing.

DEFINISJONER

Personskader i denne forbindelse er skader og hendelser på mennesker som krever ekstern bistand. Dette omfatter både egne ansatte, besøkende og evn. andre som befinner seg på vårt område. «Mann over bord»/havari med fare for personskader omfattes av denne beredskapsplanen.

Brann omfatter alle tilløp til brann som vi ikke klarer å slukke selv.

Forurensing/mulig forurensing omfatter alle utslipp vi ikke håndterer selv.

Alle båter med VHF-radio har lytteplikt på kanal 16 når båten er i bruk

Alle båter med AIS benytter dette for å ha oversikt over hvilke båter som befinner seg i nærheten.

BESKRIVELSE

Akutt fase

Ved personskade/«mann over bord» er det viktig å tilkalle hjelp straks (ring 113/VHF kanal 16).

Ved brann og forurensing/fare for forurensing – ring 110

Prosedyre:

1. Fortell hvem du er og hvor du ringer fra (posisjon)
2. Beskriv skaden/hendelsen så nøyaktig som mulig
3. Svar så nøyaktig du kan på de spørsmålene du får
4. Lytt nøye etter de beskjedene som blir gitt
5. Ta ansvar for eventuelt skadete til hjelpen kommer

Personer som er bevisstløse, i sjokk eller alvorlig skadet må ha øyeblikkelig hjelp. Dersom der er mulig, bring den skadete ut av fare og start førstehjelp. Førstehjelpsutstyr, bære og hjertestarter hentes på førstehjelpspost.

Videre oppgaver

1. Nærmeste overordnede skal varsles iht. alarmplan for lokasjonen/anlegget. Denne skal påse at Daglig leder og Fagansvarlig KS/HMS varsles.

2. Forlat ikke stedet før overordnede er på plass og har kontroll, evn etter avtale med overordnede.
3. Overordnede sørger for at nødvendige ressurser av folk og utstyr settes inn for å begrense skaden. Dette innebærer å ivareta menneskers fysiske og psykiske helse og sikre verdier.
4. Dersom anlegget/båten er havarert og utgjør en fare for skipstrafikk; varsle Kystverkets vaksentral (NAVCO)
5. Dersom hendelsen medfører fare for rømming; Se beredskapsplan rømming (varsling Fiskeridirektoratet)
6. Alvorlige personskader skal varsles Arbeidstilsynet (se Arbeidstilsynets veileder)
7. Dersom hendelsen medfører at fiskens velferd er truet kontaktes Mattilsynet
8. Forurensing meldes Fylkesmannen

Viktige telefonnummer

Funksjon	Tlf/mail
Ambulans – Nødnummer	113
Brann/Forurensing – Nødnummer	110
Fiskeridirektoratet – Rømming	Se: Alarmplan rømming
Fiskeridirektoratet – Annet	911 03 277
Mattilsynet	22 40 00 00
Kystverkets alarmsentral (NAVCO)	22 42 23 31
Fylkesmannen i Nordland – miljøvernavdelingen	75 53 15 00
Arbeidstilsynet – Ulykke	73 19 97 00

Etterarbeid

Personskader som medfører konsultasjon hos lege, skal granskes av en granskningsgruppe bestående av Lokal arbeidsplass leder, Fagansvarlig HMS og Verneombud. Ved ulykker som omfatter alvorlige personskader/skader som omfatter flere arbeidstakere/stort skadepotensiale, utvides gruppen med Daglig leder. Ved brann og forurensing utvides gruppen med Serviceleder.

Kommunikasjon

Kommunikasjon med Fiskeridirektoratet, Fylkesmannens miljøvernavdeling og Kystverket håndteres av daglig leder eller driftslederne.

Kommunikasjon med Cermaq, media og øvrige myndigheter håndteres av Daglig leder eller dens stedfortreder.

Beredskapsøvelser

Det skal for ledergruppen årlig gjennomføres øvelse i håndtering av HMS-hendelser. Alle ansatte for øvrig skal minimum tredje hvert år delta på øvelse angående brann, førstehjelp og redning. Øvelsene skal dokumenteres i sin helhet fra planlegging, gjennomføring og evaluering.

Registrering

- Rapporter fra personskader lagres i personalmappe.
- H1 og H2 skader registreres i personalmappe.
- Rapporter fra brann og forurensning, samt øvelser lagres på den enkelte lokalitet, og kopi sendes Fagansvarlig KS/HMS.

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan HMS og brann
- Risikovurdering HMS
- Rapportering av personskader/uønskede hendelser
- Beredskapsplan forurensning
- Risikovurdering ytre miljø

- Beredskapsplan ved akutt/ekstrem dødelighet – forurensning
- Beredskapsplan rømming
- Prosedyre for avvikshåndtering

Eksterne referanser:

- Internkontrollforskriften
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19961206-1127.html>
- Forurensingsloven
<http://www.lovdata.no/all/hl-19810313-006.html>
- Forurensingsforskriften
<http://lovdata.no/forskrift/2004-06-01-931>
- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

Beredskapsplan – forurensing					
Tittel:	Beredskapsplan – forurensing			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	22.01.20		
Godkjent av:	Erik Sommerli	Dato:	22.01.20	Publisert dato:	22.01.20

HENSIKT

Etterleve regelverk knyttet til ytre miljø.

ANSVAR

Driftsleder

FREKVENS

Ved utslipp

BESKRIVELSE

Denne planen omfatter utslipp av ensilasje, maursyre, eller andre farlige kjemikalier.

Ved utslipp:

Det skal reageres umiddelbart dersom utslipp oppstår fra tanker, beholdere eller rør. Undersøk først om utslippet kan stoppes eller reduseres i omfang av eget personell. Kontakt deretter Driftsleder og Daglig leder for videre håndtering av utslipp.

Dersom utslippet er av en slik grad at det ikke kan håndteres av eget personell og utstyr, kontaktes brannvesen på 110.

Berørte naboer kontaktes så raskt som mulig.
Fylkesmannen i Nordland underrettes så raskt som mulig.

Viktige telefonnummer

Funksjon	Tlf
Driftsleder Valhall	481 20 925
Driftsleder Ofoten	971 93 031
Daglig leder	905 24 019
Brannvesen	110
Fylkesmannen i Nordland - miljøvernavdelingen	75 53 15 00
Mattilsynet	22 40 00 00
Leder Sjø (Frode Holmvaag)	990 13 998

Ethvert utslipp er å betrakte som miljøavvik og skal registreres og behandles i avvikssystemet

Registrering

- Avvikssystemet
- Anleggets dagbok

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan HMS og brann
- Prosedyre for håndtering av dødfisk, svimere og ensilasje
- Prosedyre for lagring, håndtering og bruk av kjemikalier og gasser

- Prosedyre for transport av kjemikalier
- Beredskapsplan ved ekstrem/akutt dødelighet – forurensning
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering

Eksterne referanser:

- Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19961206-1127.html>
- Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19920709-1269.html>

Beredskapsplan – håndtering av ekstrem/akutt massedød					
Tittel:	Beredskapsplan – håndtering av ekstrem/akutt massedød			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	3
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	26.03.21		
Godkjent av:	Erik Sommerli	Dato:	26.03.21	Publisert dato:	26.03.21

HENSIKT

Oppdage, begrense og håndtere tilfeller hvor det forekommer ekstrem dødelighet uavhengig av årsak. Sikre velferden for resterende fisk, redusere faren for smittespredning, sikre anlegget mot havari og rømming, fjerne død fisk forsvarlig samt sikre verdier.

ANSVAR

Driftsleder

BESKRIVELSE

Driftsleder og akvateknikere/røktere skal til enhver tid ha oversikt over dødelighetsraten og utviklingen på denne, slik at tiltak kan iverksettes når dødeligheten overstiger det som er «normalt» for anlegget (registreringene i produksjonsverktøyet)

Intern definisjon på ekstrem dødelighet

Dersom mengden dødfisk overstiger 2‰ i antall pr merde innenfor et døgn, uavhengig av årsak eller total biomasse, skal det anses som ekstrem dødelighet.

Varsling

Daglig leder, Leder for fiskehelse og settefisk og Leder Sjø skal varsles umiddelbart. Den som får første telefon fra driftsleder foretar videre varsling av dem som er på lista. Mattilsynet varsles umiddelbart.

Funksjon	Tlf
Daglig leder	905 24 019
Leder fiskehelse og settefisk (Marit Holmvaag Hansen)	952 49 582
Leder Sjø (Frode Holmvaag)	990 13 998
Mattilsynet	22 40 00 00
Hordafør – Beredskapstelefon	948 45 365
Regional beredskapsplan	480 43 815

Varsling til Regional beredskapsplan (foretas av daglig leder eller stedfortreder)

Varsle Sekretariatet for Regional beredskapsplan på telefon 480 43 815 og på e-post b1227a37.kupa.no@emea.teams.ms ved følgende hendelser:

- Økt risiko for dødelighet hos fisk på grunn av endringer i det marine miljøet**
Eksempler på forhold som kan tyde på økt risiko:
 - Unormal adferd hos fisken i perioder med sterk algeoppblomstring
 - Store forekomster av maneter
 - Informasjon om høy, plutselig innsettende dødelighet i anlegg i naboregioner.
- Forøket dødelig på fisken som kan skyldes det marine miljø**
Samme definisjon av forøket dødelighet som i egen beredskapsplan.

Varslet skal inneholde informasjon om:

- Årsaken til varsling (økt risiko/faktisk dødelighet)
- Lokalitet(er) involvert
- Kontaktperson for ytterligere informasjon (navn, telefon og e-post)

Tiltak

Fôring

All fôring stanses inntil situasjon er avklart.

Inspeksjon av merder

Gjeldende merder skal straks visuelt inspiseres, enten ved hjelp av kamera eller dykker. Daglig leder og Leder Sjø skal informeres fortløpende om resultatene fra disse inspeksjonene. Vannprøver tas for å avdekke eventuell skadelig oppblomstring av alger.

Årsak til dødelighet

Årsak til dødelighet skal kartlegges etter beste evne.

Driftsleder sammenfatter all relevant informasjon om hvilke faktorer som har påvirket fisken de siste 14 dager (håndtering, levering/mottak, flytting, ekstreme vær-/temperaturforhold, maneter/alger, forurensing, appetitt, helse, osv.). Disse opplysninger oversendes Daglig leder og Leder Sjø. Daglig leder, Driftsleder, Leder Sjø og Leder fiskehelse og settefisk – planlegger og koordinerer videre tiltak for å imøtegå situasjonen på en best mulig måte.

Sykdom

Dersom det er mistanke om at dødeligheten skyldes sykdom, eller bekreftet SKAL Beredskapsplan - smittsom sykdom følges. Leder fiskehelse og settefisk igangsetter uttak av prøver av fisken for å kartlegge eventuelt sykdomsbilde.

Praktiske tiltak som skal iverksettes ved dødfisk mengder utover daglig nivå

- Overgår dødeligheten lokalitetens dødfisk-kapasitet, skal Leder Sjø tilføre beredskapskapasitet for kverning av dødfisk og transportkar for ensilasje.
- Ved dødelighet over dette, skal Leder Sjø tilkalle ekstern kapasitet for kverning av dødfisk og transport av ensilasje. Til dette har Ballangen Sjøfarm og CNO avtale med Hordafor

Registrering

- Antall dødfisk skal registreres i Fishtalk
- Forøket/ekstrem dødelighet skal registreres som kvalitetsavvik

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan massedød
- Prosedyre for journalføring - matfisk
- Beredskapsplan for ekstrem/akutt dødelighet- værmessig påvirkning og havari
- Beredskapsplan ved ekstrem/akutt dødelighet- forurensning
- Beredskapsplan for ekstrem/akutt dødelighet- alger og maneter
- Beredskapsplan - smittsom sykdom
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq Norway
- Kontrakt Ensilasje – Hordafor

Eksterne referanser:

- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

Beredskapsplan for akutt/ekstrem dødelighet, som følge av forurensing					
Tittel:	Beredskapsplan for akutt/ekstrem dødelighet, som følge av forurensing			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	3
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	26.03.21		
Godkjent av:	Erik Sommerli	Dato:	26.03.21	Publisert dato:	26.03.21

HENSIKT

Unngå og eventuelt redusere omfanget av velferdsmessige konsekvenser og dødelighet, som følge av forurensing og uønskede utslipp, samt sette oss i stand til å håndtere akutt dødelighet.

ANSVAR

Driftsleder

BESKRIVELSE

Forurensing og utslipp i sjøen overvåkes på lokalitet. Hvordan dette utføres avgjøres lokalt på den enkelte lokalitet som en del av daglig rutine. Unormale tilstander skal journalføres og vannprøver skal tas.

Ved akutte problemer med fisken som ikke lar seg forklare eller man har grunn til å tro at området er forurenset settes tiltak i gang og varsling foretas.

Varsling

Ved utslipp og mistanke om utslipp varsles brannvesen.

Ved mistanke om at hendelsen kan få velferdsmessige konsekvenser for fisken kontaktes Mattilsynet umiddelbart.

Daglig leder, Leder for fiskehelse og settefisk, Leder Sjø varsles umiddelbart. Den som får første telefon fra Driftsleder, foretar videre varsling.

Funksjon	Tlf
Daglig leder	905 24 019
Leder for fiskehelse og settefisk (Marit Holmvaag Hansen)	952 49 582
Leder Sjø (Frode Holmvaag)	990 13 998
Mattilsynet	22 40 00 00
Brannvesen	110
Hordafør – Beredskapstelefon	948 45 365
Regional beredskapsplan	480 43 815

Varsling til Regional beredskapsplan (foretas av daglig leder eller stedfortreder)

Varsle **Sekretariatet** for Regional beredskapsplan på telefon 480 43 815 og på e-post b1227a37.kupa.no@emea.teams.ms ved følgende hendelser:

- Økt risiko for dødelighet hos fisk på grunn av endringer i det marine miljøet**
Eksempler på forhold som kan tyde på økt risiko:
 - Unormal adferd hos fisken i perioder med sterk algeoppblomstring
 - Store forekomster av maneter
 - Informasjon om høy, plutselig innsettende dødelighet i anlegg i naboregioner.
- Forøket dødelig på fisken som kan skyldes det marine miljø**
Samme definisjon av forøket dødelighet som i egen beredskapsplan.

Varslet skal inneholde informasjon om:

1. Årsaken til varsling (økt risiko/faktisk dødelighet)
2. Lokalitet(er) involvert
3. Kontaktperson for ytterligere informasjon (navn, telefon og e-post)

Tiltak

- Fôringen stoppes og det etableres ro i anlegget.
- Ved dødelighet hvor årsaken er uklar eller det antas at det skyldes alger tas det vannprøver.
- Hvis det er kjent hva forurensningen er journalføres dette og omfanget forsøkes fastslått. Dette gjøres uavhengig om det er eget utslipp eller fra annen virksomhet.
- Vannprøver skal tas med 2,5 liter glassflasker, men store plastflasker (rene) kan også brukes. Det skal alltid tas to flasker.
- Før vannprøver tas kontaktes Akvaplan-niva for opprettelse av avtale omkring selve prøvetakingen, behandling av prøven og forsendelse til laboratorium. Akvaplan-niva kontaktes på telefon 77 75 03 00, eller mobil 99 00 15 91 (Anita Evenset).
- Viktige fakta som skal registreres i forbindelse med prøvetakingen er hvor og når prøven er tatt, og om det registreres lukt og hva en visuelt ser i havet. Akvaplan-niva vil i det enkelte tilfelle være det rådgivende organ for dette.
- Alle fakta registreres i anleggets dagbok, og kommuniseres til Akvaplan-niva og overordnede. Ved akutt/ekstrem dødelighet iverksettes: Beredskapsplan for håndtering av ekstrem/akutt massedød.

Registrering

- Akutt/ekstrem dødelighet – forurensning skal registreres som kvalitetsavvik
- Anleggets dagbok

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan massedød
- Beredskapsplan – ekstrem/akutt massedød
- Alarmplan HMS og brann
- Beredskapsplan HMS
- Prosedyre for journalføring – matfisk
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq
- Kontrakt Ensilasje – Hordafôr

Eksterne referanser:

- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>
- Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19920709-1269.html>

Beredskapsplan for forebygging og håndtering av ekstrem/akutt dødelighet, som følge av alger/maneter					
Tittel:	Beredskapsplan for forebygging og håndtering ekstrem/akutt dødelighet, som følge av alger/maneter			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	4
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	14.07.21		
Godkjent av:	Erik Sommerli	Dato:	14.07.21	Publisert dato:	14.07.21

HENSIKT

Forebygge og eventuelt redusere omfanget av dødelighet som følge av alger og eller maneter.

ANSVAR

Daglig leder og Driftsleder

BESKRIVELSE

FOREBYGGING AV DØDELIGHET

Overvåking av vannkvalitet

Ved våre lokaliteter skal siktedypet i sjøvannet kontrolleres daglig. Endringer i siktedypet skal journalføres i anleggets dagbok. Vår og sommer krever ekstra overvåking.

Fra midten av april og så lenge det vurderes nødvendig (medio juli) gjennomfører myndighetene (Havforskningsinstituttet/Direktoratet) sammen med næringen en overvåking av planteplanktonmengde og -sammensetning i havområdene langs kysten i utvalgte prøvetakingspunkter, der 3 målepunkter befinner seg i Ofotfjorden (Tortenneset, Jevik og Stabben). Nettsiden «Algestatus» <https://algestatus.hi.no/ukestatus> er en samlende informasjonsportal som ukentlig og månedlig presenterer oppdatering på status på målingene.

Flytting av fisk

Som en del av «vårberedskapen mot alger» skal vi i god tid før april registrere hvilke lokaliteter i samdriften og CNO som vil kunne ta imot fisk som må flyttes. Registreringen skal også inneholde kapasitet på relevante fôringsanlegg, antall ledige merder, nøter og tilhørende utstyr, samt ledig brønnbåtkapasitet.

Det er beredskapsgruppen (Ballangen Sjøfarm/Cermaq Nordland) som iverksette forberedelser for å kunne flytte fisk, innhenter de nødvendige tillatelser og flytter fisken. Beslutning om flytting av fisk tas i samråd med Havforskningsinstituttet som besitter den nødvendige fagkompetanse.

HÅNDTERING AV ØKT DØDELIGHET

Varsling

Den som mottar første telefon fra lokaliteten/driftsleder sørger for å varsle de relevante personer/aktører på listen.

Funksjon	Tlf
Daglig leder	905 24 019
Leder fiskehelse og settefisk (Marit Holmvaag Hansen)	952 49 582
Leder Sjø (Frode Holmvaag)	990 13 998
Mattilsynet	22 40 00 00
Fiskeridirektoratet – Annet	911 03 277
Hordafør – Beredskapstelefon 24/7	948 45 365
Regional beredskapsplan	480 43 815

Daglig leder bestemmer sammen med CNO's representanter hva som skal iverksettes av tiltak.

Tiltak

Ved problemer eller man har grunn til å tro at alge- eller manet- mengden er økende gjøres følgende:

- Fôring stoppes og det etableres ro i anlegget.
- Vannprøver tas
- Fortsett opptak av svimere og dødfisk
- Ta bilder av det som observeres i vannet.
- Vurdere å innkalle hele beredskapsgruppen
- Vurdere å varsle Regional beredskapsplan
- Vurdere flytting av fisk

Varsling til Regional beredskapsplan (foretas av daglig leder eller stedfortreder)

Varsle **Sekretariatet** for Regional beredskapsplan på telefon 480 43 815 og på e-post b1227a37.kupa.no@emea.teams.ms ved følgende hendelser:

1. **Økt risiko for dødelighet hos fisk på grunn av endringer i det marine miljøet**
Eksempler på forhold som kan tyde på økt risiko:
 - Unormal adferd hos fisken i perioder med sterk algeoppblomstring
 - Store forekomster av maneter
 - Informasjon om høy, plutselig innsettende dødelighet i anlegg i naboregioner.
2. **Forøket dødelig på fisken som kan skyldes det marine miljø**
Samme definisjon av forøket dødelighet som i egen beredskapsplan.

Varslet skal inneholde informasjon om:

1. Årsaken til varsling (økt risiko/faktisk dødelighet)
2. Lokalitet(er) involvert
3. Kontaktperson for ytterligere informasjon (navn, telefon og e-post)

Registrering

- Forøket/ekstrem dødelighet skal registreres som kvalitetsavvik
- Anleggets dagbok

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan massedød
- Beredskapsplan – håndtering av ekstrem/akutt massedød
- Prosedyre for risikovurdering Fiskevelferd
- Prosedyre for håndtering av dødfisk, svimere og ensilasje
- Prosedyre for journalføring – matfisk
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq Norway
- Kontrakt Ensilasje – Hordafor

Eksterne referanser:

- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

Beredskapsplan for værmessig påvirkning og havari					
Tittel:	Beredskapsplan for værmessig påvirkning og havari			Side:	1 av 2
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	1
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	22.01.20		
Godkjent av:	Erik Sommerli	Dato:	22.01.20	Publisert dato:	22.01.20

HENSIKT

Unngå og evn redusere omfanget av dødelighet, sikre fiskevelferden og redusere risikoen for rømming, som følge av værmessige påvirkninger og havari, samt sette oss i stand til å handtere akutt dødelighet som følge av dette.

ANSVAR

Driftsleder

BESKRIVELSE

Vær og værmelding overvåkes daglig. Sjøtemperatur og ekstremvarsel journalføres.

Ved varsel om ekstremvær kreves ekstra overvåkning og kontroll. Ved skader som skyldes værmessige påvirkninger og havari kontaktes nærmeste overordnet.

Ved havari hvor fisk står i fare for å rømme eller har rømt nyttes:

- Beredskapsplan rømming
- Spesifikk alarmplan for anlegget

Varsling

Den første som får telefon fra driftsleder sørger for å varsle de resterende på lista.

Mattilsynet varsles umiddelbart dersom hendelsen medfører vesentlige velferdsmessige konsekvenser for fisken. Fiskeridirektoratet varsles umiddelbart dersom hendelsen kan medføre rømming av fisk.

Funksjon	Tlf
Daglig leder	905 24 019
Leder fiskehelse og settefisk (Marit Holmvaag Hansen)	952 49 582
Leder Sjø (Frode Holmvaag)	990 13 998
Mattilsynet	22 40 00 00
Fiskeridirektoratet – Rømming	Se: Alarmplan rømming
Fiskeridirektoratet - Annet	911 03 277

Daglig leder, Driftsleder og Leder Sjø skal vurdere tiltak for å sikre anlegget, og hindre ytterligere skade på fisk og anlegg.

Ved akutt/ekstrem dødelighet iverksettes:

- Beredskapsplan for håndtering av tilfeller av ekstrem/akutt massedød

Forebyggende

- Daglig leder er til enhver tid ansvarlig for å følge opp driftslederne ved ekstremvarsel.
- Alt unødvendig og løst utstyr fjernes
- Merder, nøter og fortøyninger kontrolleres.
- Vurdere å stoppe fôring

Mulige tiltak

- La fisken være mest mulig i ro

- Ved nedising av anlegg og utstyr må all is fjernes umiddelbart og hoppenett slippes ned, jfr prosedyre for avisning av not og merde.
- Ved kollapset not kan brønnbåt tilkalles som assistanse for å redusere klemskader på fisk, og ytterligere skader på utstyr og innretning.
- Stopp fôring. Ved sjøtemperatur under +2° C skal all fôring stoppes.
- Ved skade på not og flyteenhet, og fare for rømming, henvises det til – Beredskapsplan for rømming. Fisk berges over i nye merder. Merder og fortøyninger repareres, og eventuelt skiftes ut.
- Bytte skadede komponenter
- Borttauing
- Nødslakt

Registrering

- Fishtalk
- Anleggets dagbok

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan rømming
- Beredskapsplan rømming
- Alarmplan massedød
- Beredskapsplan for håndtering av ekstrem/akutt dødelighet
- Prosedyre for oppdretters håndbok
- Prosedyre for journalføring – matfisk
- Prosedyre for daglig ettersyn anlegg
- Prosedyre for avisning av not og merde
- Risikovurdering HMS
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq Norway

Eksterne referanser:

- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

Beredskapsplan for rømming/mistanke om rømming					
Tittel:	Beredskapsplan for rømming/mistanke om rømming			Side:	1 av 7
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	7
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:	Kent David Pedersen	Dato:	16.06.23		
Godkjent av:	Erik Sommerli	Dato:	16.06.23	Publisert dato:	16.06.23

HENSIKT

Planen er vårt verktøy for å begrense rømming og skadevirkningene av rømming. Planen avklarer roller og ansvar og beskriver hvordan og hva de involverte skal foreta seg, herunder å sørge for at strakstiltak og varsling blir iverksatt så raskt og effektivt som mulig for å minimere konsekvenser og hindre gjentakelse. En sjekkliste sikrer at nødvendige handlinger blir gjennomført, og dokumentasjon på dette.

Håndtering av beredskapshendelser/kriser er et lederansvar, men alle ansatte i Ballangen Sjøfarm skal ha kjennskap til våre beredskapsplaner.

ANSVAR

Daglig leder og Driftsleder

Samdriftsavtalen mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq Norway (CNO), regulerer det felles ansvaret vi har for samdriften i Ofoten, også på dette området.

BESKRIVELSE

Hvordan oppdage rømming eller mistanke om rømming?

Rømming kan oppdages på flere måter.

Mistanke om rømming kan være, men ikke begrenset til:

- Hull i not eller hoppenett av størrelse som gjør at fisk kommer seg ut.
- Det observeres laks utenfor merdene eller at det fanges oppdrettsfisk i nærheten av anlegget (uavhengig av hvor den eventuelt stammer fra)
- Det observeres fremmed fisk i not.
- Fiskere eller andre melder om fangst av mulig oppdrettsfisk.
 - Dersom bedriften får meldinger om fanget oppdrettsfisk i våre nærområder, er vi også pliktig å varsle myndighetene om mistanke om rømming
- Fiskeridirektoratet/Fylkesmannen/Statens Naturoppsyn/Kommunen har fått innrapportert fangst av mulig oppdrettsfisk.

Håndtering av sak

- Den enkelte lokalitet har spesifikk – Alarmplan rømming – som definerer ansvar og oppgaver i tidlig fase av mistanke og/eller oppdaget rømming. Det er en forutsetning i denne beredskapsplanen at alarmplanen er fulgt.
- Daglig leder og evn. Leder Sjø (CNO) trer inn i håndtering av rømmingssak så raskt som mulig. Følgende kontrolleres i rekkefølge:

Sjekkliste/kvitteringsliste for – handling ved rømming/mistanke om rømming			
Ansvar	Krav til utførelse	Kommentar	Dato, kl. slett og sign når utført
Driftsleder	Varsle daglig leder, alternativt Leder Sjø (CNO)		
Driftsleder	Dersom det oppdages hull (maskesprott) i not som er stort nok til at fisk kan passere er dette å betrakte som mistanke om rømming. Hull i not sys sammen dersom mulig, evn. dekkes hullet til eller heves skadestedet over vannlinjen.		
Driftsleder	<u>Sette gjenfangstgarn:</u> Finn straks frem gjenfangstgarn og sette disse på utsiden av merde nært hull snarest mulig. Lokaliteten skal ut fra vurdert skadeomfang (ant mulig rømt fisk) ta i bruk tilstrekkelig mengde egnet utstyr for gjenfangst, samt benytte utstyret optimalt ut ifra de naturgitte forhold som foreligger. Garntype velges ut fra størrelse på fisk i anlegget		
Driftsleder	<u>Påkalle hjelp:</u> Vurder å påkalle hjelp til garnsetting eller annet fra andre aktører i området som for eksempel fiskere og andre oppdrettere		
Driftsleder	Er dykker kontaktet?		
Driftsleder	ROV/kamera kontaktet?		
Driftsleder	Dersom fisken som antas rømt er syk, det foreligger mistanke om sykdom, eller fisken er under medisinerings, varsles Mattilsynet.		
Driftsleder	Ved mistanke om rømming, f.eks. når lokale fiskere melder inn rømt fisk: Ta ut DNA-prøver fra fisk til sporing i henhold til «Prosedyre for skjellprøver».		
Driftsleder	Forlat ikke anlegg før klarert med overordnet		
Driftsleder	Registrering: <ul style="list-style-type: none"> • Fishtalk • Som kvalitetsavvik i avvikssystemet 		
Daglig leder	Avklar med driftsleder om hvem som skal melde saken videre til fiskeridirektoratet: Fiskeridirektoratet skal varsles senest innen 2 timer via nettsiden: fiskeridir.no – Min side – MELD RØMMING – Melding om rømming – del 1 Fiskeridirektoratet ble varslet innen 2 timer alternativt på tlf: 55 23 83 37/ 911 03 277		
Daglig leder	Oppstart gjenfangst meldes til Fiskeridirektoratets regionskontor og Fylkesmannens miljøvernnavdeling <ul style="list-style-type: none"> • Vurdere fôring utenfor anlegget sammen med Fylkesmannens miljøvernnavdeling. 		
Daglig leder	Meldt videre til Leder Sjø (CNO)		
Daglig leder	Vurdere å kalle inn beredskapsgruppen		
Daglig leder	Dersom anlegget er havarert eller har forflyttet seg og kan komme i konflikt med skipstrafikk: varsle Kystverkets vaktentral (NAVCO).		

Sjekkliste/kvitteringsliste for – handling ved rømming/mistanke om rømming			
Ansvar	Krav til utførelse	Kommentar	Dato, kl. slett og sign når utført
Daglig leder	Nabooanlegg varsles		
Daglig leder	Sørge for at de nødvendige ressurser av folk og utstyr tilføres lokaliteten for å ivareta hendelsen, samt øvrig drift.		
Daglig leder	Oppdatere meldingen til Fiskeridirektoratet med rømmingstall		
Daglig leder	Melde inn fangst i gjenfangstgarn, kontinuerlig		
Daglig leder	Overgår mottatt gjenfangst lokalitetens dødfisk-kapasitet – tilføre beredskapskapasitet for kverning av dødfisk og transport for ensilasje. <u>Alternativer:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Landbase/Lokalitetsbåt engasjert som mottaksstasjon • Våre andre lokaliteter (ikke å foretrekke/smitte) • Beredskapsflåte CNO • Hordafør og Akva-Ren – Avtale for mottak av ensilerte biprodukter 		
Daglig leder	Sende inn del 2 til Fiskeridirektoratet, senest en uke etter hendelsen.		
Daglig leder	Varsle Fiskeridirektoratets regionskontor og Fylkesmannens miljøvernnavdeling ved avslutning av gjenfangst		
Daglig leder	Kommunikasjon med media er det kun daglig leder som skal gjøre. Aktuelle tema å informere om kan være: <ul style="list-style-type: none"> • Skadebegrensende tiltak er iverksatt/planlegges (gjenfangst, overvåking av vassdrag ol) • Mottaksstasjon • Dusør • Gjeldende fiskeregler 		
Daglig leder	Opprette registrering og mottaksstasjon av fisk på land.		
Daglig leder	Oppfølging av myndigheter i etterkant av hendelsen		
Daglig leder	Kalle inn beredskapsgruppen til å gjennomføre granskning av hendelsen		
Daglig leder	Utarbeide sluttrapport/granskningsrapport		
Daglig leder	Loggføre alle observasjoner, tiltak og statusmøter. Møtereferater skal distribueres til alle deltagere i beredskapsgruppen så raskt som mulig etter møtene.		
Kvalitets-Koordinator	Er lokaliteten ASC sertifisert, eller i prosess med å bli sertifisert, skal ASC varsles via sertifiseringsorganet.		

Fiskeridirektoratet – rømmingsmelding i Min side består av tre deler:

Del 1:

- Sendes umiddelbart etter at hendelsen er oppdaget eller oppdretter har fått mistanke om mulig rømming. Kan f.eks. oppdateres med endelig rømmingstall

Gjenfangst:

- Sendes inn kontinuerlig så lenge så lenge det drives gjenfangst i sjøen

Del 2:

- Sendes senest én uke etter at aktuelle merder er kontrollert og skadeomfanget er endelig fastsatt.
- Skjemaet er endelig og lukker den aktuelle rømmingshendelsen.

Kontaktliste

Funksjon	Telefon	Mail
Driftsleder Tortenneset/Tjukkeneset	971 93 031	knut@ballangensjofarm.no
Driftsleder Kvernes	971 93 031	knut@ballangensjofarm.no
Driftsleder Jevik	459 06 890 / +881622405510	halvard@ballangensjofarm.no
Daglig leder	905 24 019	erik@ballangensjofarm.no
Leder Sjø (Frode Holmvaag/CNO)	990 13 998	frode.holmvaag@cermaq.com
Mattilsynet	22 40 00 00	
Fiskeridirektoratet – Rømming	55 23 83 37/ 911 03 277	
Fiskeridirektoratet – Annet	911 03 277	
Kystverkets vaktentral (NAVCO)	22 42 23 31	
Fylkesmannen i Nordland miljøvern avdelingen	73 19 97 00	
Hordafor (Beredskapstelefon)	948 45 365	
Akva-Ren	777 11 170	
Naboaanlegg (Ellingsen/Stabben)	920 30 566	svein@ellingsen.no
Gjenfangst: Yrkesfisker Halle Aronsen/Skarstad	970 86 132	
Gjenfangst: Yrkesfisker Odd-Tore Grønnli/Ballangen	915 10 434	
Gjenfangst: Yrkesfisker Geir Johnsen/Narvik	951 35 282	

Beredskapsgruppen (driftsledere kalles kun inn ved behov)

Navn, funksjon	Telefon	Mail	Vara
Erik Sommerlig, daglig leder, leder beredskapsgruppen	905 24 019	erik@ballangensjofarm.no	HR/HMSK- leder
Tor-Einar Olaussen, HR/HMSK - leder	932 18 149	toreinar@ballangensjofarm.no	
Knut Inge Nicolaysen, driftsleder Tortenneset/Tjukkeneset	971 93 031	knut@ballangensjofarm.no	
Halvard Storfjell, driftsleder Jevik	459 06 890	halvard@ballangensjofarm.no	
Daniel Bakke, driftsleder Kvernes	481 20 925	daniel@ballangensjofarm.no	
Vegard Aspelund, vedlikeholdsleder	482 97 212	vegard@ballangensjofarm.no	
Kent David Pedersen, kvalitetskoordinator	901 00 889	kentdavid@ballangensjofarm.no	

Hvis hendelsen er av en slik karakter at CNO må involveres, vil beredskapsgruppen bli utvidet med personell fra CNO

Gjenfangst

Fase 1 – gjenfangst ved anlegget:

Så snart vi har rømming eller mistanke om rømming, har vi plikt til å raskest mulig foreta effektiv gjenfangst, i første omgang begrenset til sjøområdet inntil 500 m fra anlegget. Det er lokalitetens personell

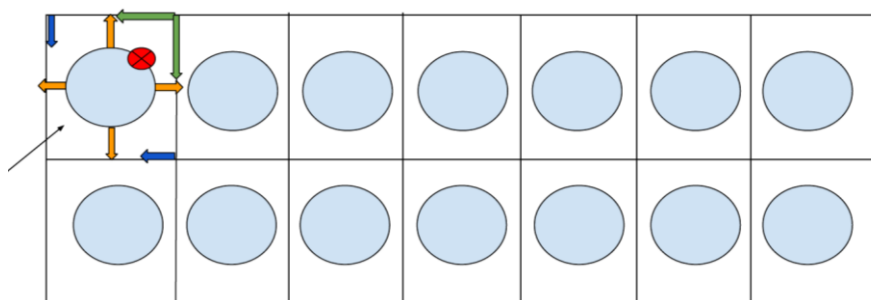
og/eller andre ansatte i virksomheten som foretar gjenfangst ved anlegget. Det er viktig at gjenfangsten blir så effektiv som mulig. Garntype velges ut fra størrelse på fisk i anlegget.

Prinsippskisse gjenfangstgarn:

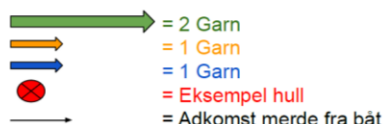
4 stk. enkeltgarn settes fra merd i 90° ut mot ramme – kl. 12, 3, 6 og 9

2 stk. lenker bestående av 2 garn hver settes fra hjørne kagge mot enkeltgarn 90° - i den sektoren hull er observert

2 enkeltgarn settes fra kagge

NB! Dette er en prinsippskisse
En må i hvert tilfelle vurdere
hvordan en skal sette garnene, for
at gjenfangsten skal bli så effektiv
som mulig

Tilgjengelig gjenfangstgarn på våre flåter i Ofotfjorden				
Flåte	Ant/Fiskestørrelse	Maskevidde (mm)	Størrelse (lengde/dybde i meter)	Oppbevares hvor?
Valhall	10 stk/50-500g	20	27/2,0	Klar i kasser i kjeller flåte Valhall
	10 stk/500-2000g	45	27/1,8	
	10 stk/2000-8000g	63	27/1,9	
Ofoten	10 stk/ 50-500g	20	27/2,0	Klar i kasser i kjeller flåte Ofoten
	10 stk/ 500-2000g	45	27/1,8	
	10 stk/ 2000-8000g	63	27/1,9	
Luna	10 stk /50-500g	20	27/2,0	Klar i kasser på lagerrom
	10 stk/ 500-2000g	45	27/1,8	
	10 stk/ 2000-8000g	63	27/1,9	
Sum	30 stk/50-500g	20	810	
	30 stk/500-2000g	45	810	
	30 stk/2000-8000g	63	810	

*Ved forandring i faktisk ant/størrelse beredskapsgarn, skal denne tabellen oppdateres

Fase 2 – Utvidet gjenfangst i sjø:

Fiskeridirektoratets regionskontor kan i samråd med Fylkesmannens miljøvernavdeling, pålegge oss å utvide eller innskrenke gjenfangstplikten omfang i tid og geografisk utstrekning.

Ut ifra sannsynlighet for at flere enn en lokalitet trenger beredskapsgarn samtidig, vil en kunne hente garn fra de lokalitetene som ikke er rammet, og bruke der det trengs.

Eksterne ressurser:

Ved større rømmingshendelser vil vi være avhengig av at både profesjonelle fiskere og frivillige stiller opp og bidrar for å effektivisere gjenfangsten. Vi har avtale med noen yrkesfiskere at vi kan kontakte dem hvis dette oppstår

Dusør:

For å stimulere til gjenfangst, bidra til effektivisering av gjenfangsten, samt å vise at selskapet tar ansvar for «oppdyddingen» etter en rømming, samt setter pris på innsatsen som gjøres av de som fisker – følger vi Sjømat Norges anbefaling mht. dusør for gjenfanget fisk

Se vedlegg:

- Sjømat Norge – Anbefalinger i forhold til bruk av dusør i forbindelse med gjenfangst i sjø etter rømming av laksefisk

Mottak av gjenfanget fisk

Vi er forpliktet til å ta imot egen fisk som lovlig blir fisket av andre i et område definert av Fiskeridirektoratets regionkontor, i samråd med Fylkesmannens miljøvernnavdeling. Rømt fisk som blir fisket av oss, våre samarbeidspartnere eller andre, blir mottatt, kvernet og lagret alternativt:

- På landbase Hekkelstrand/lokalitetsbåt engasjert som mottaksstasjon
- Våre lokaliteter
- Beredskapsflåte CNO
- Hordafôr og Akva-Ren – Avtale for mottak av ensilerte biprodukter

Dødfisk kapasitet på våre anlegg i Ofotfjorden	
Sted	Tank-kapasitet (m³)
Valhall	50
Ofoten	60
Luna	80
Landbase Hekkelstrand	21

I Steigen (CNO):

Beredskapsflåte ensilasje – med kvern og tank-kapasitet på 100 m³
Seilingstid: ca 7 timer

Ekstern:

Ballangen Sjøfarm har avtale med Hordafôr og Akva-Ren for mottak av ensilerte biprodukter.

Mottak av gjenfanget fisk – landbase Hekkelstrand

Organisering/Håndtering:

Nødvendig personell fra våre lokaliteter og andre ansatte/innleide gjennomfører mottak av rømt fisk. Som førsteprioritet leveres fisken i kar/tette sekker på kaia på Hekkelstrand. Fisken blir så kjørt med truck til kverning og ensilering på Landbasen Hekkelstrand, før Akva-Ren henter ensilasjen.

Tilgjengelighet:

Vår landbase på Hekkelstrand ligger sentralt i forhold til 3 av våre 5 lokaliteter. Det kan også være hensiktsmessig å benytte en lokalitetsbåt som mottaksstasjon.

Kapasitet:

Lagerkapasiteten på Hekkelstrand er 21 m³

Hygiene:

I umiddelbar nærhet av ensilasjeanlegg Hekkelstrand er vaskehall etablert for å kunne rengjøre kar/sekker, truck og annet utstyr som trengs for å motta dødfisk, samt vaske og tørke klær og hansker. Ved en slik gjenfangstaksjon vil en av smittemessige forhold ikke tillate de båtene som røkter lokalitetene, å anløpe kaien der en mottar gjenfanget fisk. Hvis en lokalitetsbåt blir engasjert som mottaksstasjon skal den av samme årsak som ovenfor, ikke anløpe lokaliteter før den er tatt ut av tjeneste som mottaksstasjon, vasket og desinfisert.

Informasjon:

Informasjon om hvor vi har opprettet mottaksstasjon og når den er åpen, må gis til allmennheten og fiskere vi har forespurt om å delta på gjenfangst. En slik informasjon formidles med direkte kontakt og gjennom annonsering i lokalavisen Fremover.

Registrering/Rapportering:

Skjema for gjenfangstfiske – fylles fortløpende ut – for hver gang gjenfangst leveres. Dataene fra dette skjema sendes fortløpende inn til Fiskeridirektoratet via gjenfangstskjema (Min side), så lenge gjenfangsten pågår. Alt av fisk, fugl og dyr skal registreres.

Annet:

For utfyllende råd og anbefalinger, se vedlegg til denne plan: Sjømat Norge – Anbefalinger omkring mottak av gjenfanget fisk etter rømming

Beredskapsøvelser

Det skal gjennomføres øvelser på håndtering av rømming årlig. Øvelsen skal dokumenteres i sin helhet fra planlegging, gjennomføring og evaluering.

Registrering

Fishtalk

Rømming skal registreres som kvalitetsavvik

Min side – Fiskeridirektoratet

Skjema for gjenfangstfiske – til intern bruk – data overføres til Min side

HENVISNING

Vedlegg:

- Skjema for gjenfangstfiske
- Sjømat Norge – Anbefalinger omkring mottak av gjenfanget fisk etter rømming
- Sjømat Norge – Anbefalinger i forhold til bruk av dusør i forbindelse med gjenfangst i sjø etter rømming av laksefisk

Kryssreferanser:

- Risikovurdering rømming
- Alarmplan rømming
- Veileder for beredskap ved rømming (Fiskeridirektoratet)
- Beredskapsplan for værmessig påvirkning og havari
- Risikovurdering ytre miljø
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Prosedyre for dykking
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq Norway
- Hordafôr og Akva-Ren – Avtale for mottak av ensilerte biprodukter
- Telefonliste yrkesfiskere

Eksterne referanser:

- Lov om akvakultur
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-79>
- Forskrift om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen (IK-Akvakultur)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20040319-0537.html>
- Forskrift til krav om teknisk standard for flytende akvakulturanlegg (Nytek)
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20110816-0849.html>
- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>

- Lov om dyrevelferd
<http://www.lovdata.no/all/hl-20090619-097.html>
- Forskrift om fellesansvar for utfisking mv. av rømt oppdrettsfisk
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-02-05-89>
- Forskrift om utøvelse av fisket i sjøen
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-12-22-1878>
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (IK-HMS)
<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-19961206-1127.html>
- Naturmangfoldloven
<http://lovdata.no/lov/2009-06-19-100>
- Forskrift om utførelse av arbeid
<https://lovdata.no/forskrift/2011-12-06-1357>
- GlobalGAP AB 5.9.2

Beredskapsplan smittsom sykdom					
Tittel:	Beredskapsplan smittsom sykdom			Side:	1 av 3
Kategori:	Håndtering av risiko/Beredskapsplaner			Versjon:	3
Utarbeidet av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	20.09.16		
Endret av:	Tor-Einar Olaussen	Dato:	26.03.21		
Godkjent av:	Erik Sommerli	Dato:	26.03.21	Publisert dato:	26.03.21

HENSIKT

Oppdage, begrense og håndtere tilfeller hvor det forekommer dødelighet som skyldes smittsom sykdom. Begrense smittefare/kontaminering og opprettholde dyrevelferd.

ANSVAR

Driftsleder

FREKVENS

Ved mistanke og påvisning av sykdom i eget anlegg og naboanlegg. Når anlegget er omfattet av soneforskrifter gitt av Mattilsynet.

BESKRIVELSE

Ved mistanke om smittsom sykdom skal daglig leder og Regionansvarlig fiskehelse Nordland (CNO) kontaktes straks. Det er Regionansvarlig fiskehelse Nordland som varsler Mattilsynet.

Driftsleder, Daglig leder skal i samarbeid med Regionansvarlig fiskehelse Nordland – iverksette nødvendige tiltak for å forebygge, redusere eller eliminere eventuelle skadevirkninger på fisken og omliggende miljø. Dette gjelder også stans av omsetning, ved mistanke om at slaktet fisk kan være smittet, og iverksette tilbaketrekking fra markedet.

Varsling

Mattilsynet skal varsles umiddelbart ved:

- Uavklart forøket dødelighet
- Grunn til mistanke om sykdom på liste 1, 2 eller 3, med unntak av lakselus
- Andre forhold som har medført vesentlig velferdsmessige konsekvenser for fisken, herunder sykdom, skade eller svikt (f.eks. teknisk svikt, menneskelig svikt)

Hva er uavklart forøket dødelighet?

- Ved forøket dødelighet skal fiskehelse ha umiddelbart tilsyn.
- Dersom helsekontroll ikke avdekker årsak til dødelighet, er dette uavklart dødelighet.

Når er dødelighet forøket?

- Fisk under 0,5 kg: Dødelighet over 0,5 promille
- Fisk over 0,5 kg: Dødelighet over 0,25 promille

Hva skal dødelighet regnes på?

- Beregnes per kar/ per merd
- Regnes per produksjonsenhet / dag

Listeført sykdom:

- Varslingsplikt gjelder umiddelbart ved mistanke. Altså før en evt. mistanke er bekreftet ved tilsyn/ prøveuttak

Funksjon	Tlf
Daglig leder	905 24 019
Regionansvarlig fiskehelse Nordland (Elisabeth Faureng)	922 52 452
Leder fiskehelse og settefisk (Marit Holmvaag Hansen)	952 49 582
Leder Sjø (Frode Holmvaag)	990 13 998
Mattilsynet	22 40 00 00
Hordafør – Beredskapstelefon	948 45 365
Regional beredskapsplan	480 43 815

Tiltak

Isolering av lokaliteten:

Det skal opprettes soner med sykdomsstatus rundt anlegget og landbasen. Det skal innføres adgangsbegrensninger for personer som kan øke smittefare.

I de tilfeller hvor Mattilsynet oppretter særskilte forskrifter om soner, skal driftsleder iverksette tiltak som oppfyller disse forskriftene. Driftsleder er også ansvarlig for å videreformidle disse kravene til eksterne leverandører.

Hygiene:

Alle båter som har gått i et smittet anlegg skal vaskes og desinfiseres før de kommer til kai. Alt av overtrekksklær skal vaskes på lokaliteten.

Håvene skal trekkes flere ganger daglig, og dødfisken håndteres på en slik måte at smittefare ikke øker. Dødfisken males opp og ensileres fortløpende.

Håver og stamper skal vaskes og desinfiseres flere ganger daglig. Alt renhold skal foregå som normalt ifølge – Prosedyre for renhold og hygiene: flåte, anlegg, båter og tilhørende utstyr – men det skal utvises ekstra stor forsiktighet i forbindelse med smittefare.

Medisinering:

Ved medisinering henvises det til å følge pakningsvedlegg og prosedyre for bruk av legemiddel. Ved medisinering skal anlegget merkes med «Medisinering pågår».

Sanitær-/nødslakting:

Brønnbåttransport av levende syk fisk til slakteriet skjer med lukkede ventiler, så fremt ikke annet er avtalt med Mattilsynet, og etter klarert seilingsled.

Syk fisk slaktes iht. til Prosedyre for sanitær-/nødslakting. Død fisk som kommer til slakteriet fjernes, males opp og ensileres. Ensilasjen må da behandles som risikoavfall inntil eventuell annen avklaring foreligger.

Om nødvendig skal lokaliteten kunne tømmes for fisk innen maksimalt 80 virkedager. Dette gjøres ved at slakteriet innfører sanitærslakt. Slakt fra andre lokaliteter reduseres slik at slakteriets kapasitet tilpasses lokalitetens behov for å slakte/destruere fisk. Slakteriet ivaretar hensyn til at smitte ikke bringes videre fra slakteri til andre lokaliteter.

Beredskapsavtalen med Hordafør inkluderer også kapasitet for nødslakting og mottak som et resultat av massedød, sykdom, og sanering.

Varsling til Regional beredskapsplan (foretas av daglig leder eller stedfortreder)

Varsle **Sekretariatet** for Regional beredskapsplan på telefon 480 43 815 og på e-post b1227a37.kupa.no@emea.teams.ms ved følgende hendelser:

1. **Økt risiko for dødelighet hos fisk på grunn av endringer i det marine miljøet**
Eksempler på forhold som kan tyde på økt risiko:
 - Unormal adferd hos fisken i perioder med sterk algeoppblomstring
 - Store forekomster av maneter
 - Informasjon om høy, plutselig innsettende dødelighet i anlegg i naboregioner.

2. **Forøket dødelig på fisken som kan skyldes det marine miljø**
Samme definisjon av forøket dødelighet som i egen beredskapsplan.

Varslet skal inneholde informasjon om:

1. Årsaken til varslings (økt risiko/faktisk dødelighet)
2. Lokalitet(er) involvert
3. Kontaktperson for ytterligere informasjon (navn, telefon og e-post)

Destruksjon av fisk i merder:

For å begrense smittespredning og ivareta fiskevelferden må det vurderes å destruere fisk i én eller flere merder – altså levere fisken direkte til ensilering. Dette skal vurderes sammen med ledelse og fiskehelseavdeling. Tillatelse til dette må innhentes hos Mattilsynet før iverksettelse.

Registrering

- Antall dødfisk og dødsårsak skal registreres i Fishtalk
- Anleggets dagbok
- Forøket dødelighet skal registreres som kvalitetsavvik

HENVISNING

Kryssreferanser:

- Alarmplan massedød
- Beredskapsplan håndtering av ekstrem/akutt massedød
- Prosedyre for risikovurdering fiskehelse- smittsomme sykdommer
- Prosedyre for sanitær-/nødslakt
- Prosedyre for renhold og hygiene: flåte, anlegg, båter og tilhørende utstyr
- Fiskehelseplan Ballangen Sjøfarm
- Risikovurdering fiskehelse
- Risikovurdering fiskevelferd
- Risikovurdering HMS
- Prosedyre for avvikshåndtering
- Samdriftsavtale mellom Ballangen Sjøfarm og Cermaq Norway
- Kontrakt Ensilasje – Hordafôr

Eksterne referanser:

- Lov om akvakultur (akvakulturloven)
<http://www.lovdata.no/all/hl-20050617-079.html>
- Lov om matproduksjon og mattrygghet (matloven)
<http://www.lovdata.no/all/nl-20031219-124.html>
- Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)
<http://www.lovdata.no/for/sf/fi/fi-20041222-1785.html>